

МЕТОДИКА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНТЕГРИРАНА ЗДРАВНО - СОЦИАЛНА УСЛУГА „ГРИЖА В ДОМА“

ПРОЕКТ № BG05SFPR002-2.001-0065 „Грижа в дома в община Габрово“

1. Въведение - качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора може да бъде значително повишено чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им. Внедряването на нов модел за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги е в съответствие с Националната стратегия за дългосрочна грижа. Изграденият модел на „Грижа в дома“ (Патронажна грижа) през последните години на територията на община Габрово доказва категоричната необходимост от наличието на почасови гъвкави услуги в домашна среда.

2. Същност на услугата

2.1. Определение на услугата „Грижа в дома“ - индивидуализирана подкрепа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване и лица с увреждания чрез предоставяне на интегрирани мобилни здравно-социални услуги в домашна среда от специализиран екип;

2.2. Цел на услугата - подобряване качеството на живот и възможностите за социално включване на възрастни хора в невъзможност за самообслужване и лица с увреждания;

2.3. Обхват на услугата - територията на община Габрово;

2.4. Място в системата от услуги - нов вид почасови интегрирани здравно-социални услуги за дългосрочна грижа в общността;

2.5. Принципи в работата по предоставяне на услугата:

- отговорност;
- умение за работа в екип и междуинституционално сътрудничество;
- конфиденциалност;
- непрекъснатост и приемственост;
- своевременност;
- спазване и зачитане на човешките права и правата на хората с увреждания, съгласно Конвенцията за правата на хората с увреждания;
- зачитане на достойнството и личността;
- уважение към личната история, религиозна, етническата и културна идентичност на потребителя и семейството му;
- зачитане правото на изразяване на мнение и изслушване;
- индивидуален подход на предоставяните грижи;
- проява на толерантност и разбиране от страна на персонала към различията на многообразиите потребности на потребителя;
- овластяване на потребителя в процеса на вземане на решения;
- информиране и консултиране за подкрепа на информирания избор на всеки потребител.

3. Целеви групи и капацитет на услугата

3.1. Целеви групи - Възрастни в невъзможност за самообслужване и хора с увреждания;

3.2. Служители на доставчици на социални и интегрирани здравно-социални слуги.

3.3. Капацитет на услугата - предварително определен индикативен брой потребители в рамките на по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR002-2.001 „ГРИЖА В ДОМА“, Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027;

4. Дейности в обхвата на услугата

4.1. Дейности на медицинските специалисти - основни и допълнителни по вид и честота

4.1.1. Основни дейности, осъществявани от специалиста по здравни грижи:

4.1.1.1. Предоставяне и събиране на здравна информация, включваща:

а) запознаване на потребителя със структурата за предоставяне на Грижа в дома, организацията и работния график на специалиста по здравни грижи;

б) запознаване на потребителя с дейностите по промоция, профилактика, превенция или рехабилитация, които се осъществяват от специалиста по здравни грижи в обхвата на услугата;

в) запознаване на потребителя с неговите права и задължения;

г) информирание на потребителя с цел получаване на информирано съгласие при извършване на изследвания и манипулации;

д) водене на отчетна документация - план за здравни грижи, лист за извършени манипулации и дейности;

е) даване на указания на потребителя при необходимост от вземане на материал за медико-биологични изследвания;

ж) регистриране на лабораторни изследвания, манипулации и здравни грижи.

4.1.1.2. Промоция на здравето, превенция и профилактика на болестите, включващи:

а) промоция, профилактика и консултиране на потребителите за социално-значими заболявания;

б) оказване на грижи за психичното, физическото и социалното здраве на потребителите;

в) извършване на профилактика в областта на хигиената и на индивидуалното здраве;

ва) превенция и профилактика на алкохолизма, тютюнопушенето, насилието и битовите злополуки;

вб) оценка на здравни проблеми и консултиране на потребителите с повишен здравен риск;

вв) превенция на злокачествени заболявания;

г) осъществяване на оценка на здравни потребности и рискови фактори за здравето;

д) оказване на психологична помощ на потребителите;

е) предоставяне на съвети за хигиена и хранене;

ж) консултиране за хигиена и предпазване от развитието на декубитуси при рискови потребители;

з) разпознаване на белези на насилие или изоставяне и предприемане на действия за уведомяване на съответните компетентни органи;

и) съдействие за осигуряване на специалисти за консултация на потребителите.

4.1.1.3. Медицински и здравни грижи и дейности, включващи:

а) контрол върху извършването на специален тоалет;

б) контрол върху подпомагане на дишането;

в) контрол върху подпомагане при хранене и приемане на течности;

- г) контрол върху подпомагане на отделянето;
  - д) контрол върху подпомагане на движението;
  - е) контрол върху подпомагане при сън и почивка;
  - ж) контрол върху подпомагане при обличане и събличане;
  - з) контрол върху подпомагане при избягване на опасности;
  - и) предоперативни и следоперативни грижи;
  - й) измерване, регистрация и оценяване на витални показатели;
  - к) разпознаване индикациите на застрашаващи живота състояния и предприемане на своевременни действия;
  - л) съставяне план за здравни грижи;
  - м) предпазване, възстановяване, поддържане и подобряване здравето на потребителите при съобразяване с психологическите, физическите, социалните, икономическите, културните и етническите им особености;
  - н) организиране, провеждане и контрол на дейностите по дезинфекция, когато това е необходимо;
  - о) участие в организацията на профилактиката, контрола и епидемиологичния надзор на инфекции, свързани с медицинското обслужване.
- 4.1.1.4. Ресоциализация, реадaptация и рехабилитация, включващи:
- а) извършване на психо-социална рехабилитация на потребители със социалнозначими заболявания;
  - б) организиране и провеждане на общоукрепващи мобилизационни и закалителни процедури;
  - в) обучение в ползване на помощни средства, приспособления и съоръжения за придвижване;
  - г) подпомагане укрепването и адаптирането на потребителите в семейството и социалната среда;
  - д) съдействие за адаптирането на обществото към потребителя;
- 4.1.1.5. Манипулации, включващи:
- а) извършване на инжекции - подкожни, мускулни, венозни, вътрекожни;
  - б) извършване на венозна пункция и вземане на кръв;
  - в) извършване на венозна инфузия;
  - г) контрол върху извършването на очистителна клизма;
  - д) поддържане проходимостта на уретрален катетър;
  - е) извършване на септични и асептични превръзки;
  - ж) контрол върху извършването на тоалет на външни полови органи;
  - з) извършване на електрокардиография;
- 4.1.1.6. Оказване на спешни и други дейности, включващи:
- а) участие в дейности при бедствени ситуации;
  - б) извършване на дейности за овладяване на състояния па хипо и хипертермия;
  - в) извършване при необходимост на временна имобилизация на крайници и гръбначен стълб, поставяне на шийна яка;
  - г) механична хемостаза и/или локално прилагане на хемостатични лекарствени продукти;
  - д) осигуряване и поддържане на проходимост на горни дихателни пътища;
  - е) извършване на първична реанимация - непряк сърдечен масаж и изкуствена вентилация;

ж) поддържане на жизнените функции на потребителя при състояния, застрашаващи живота по време на транспортиране;

4.1.1.7. Провеждане на обучение в областта на здравните грижи:

а) дава насоки на потребителите и техните близки в областта на хигиената, на индивидуалното и общественото здраве;

б) обучаване, профилактика и възпитание на потребителя и близките му.

Професионалните дейности по т. 4.1.1.1. до т. 4.1.1.7. могат да се извършват от специалиста по „Здравни грижи“ както самостоятелно, така и по лекарско назначение. Честотата на осъществяването на дейностите се определя от назначението на лекар или по преценка на специалиста по „Здравни грижи“.

4.1.2. Допълнителни дейности, осъществявани от специалиста по „Здравни грижи“. Тези дейности се извършват по писмено лекарско назначение:

4.1.2.1. провеждане на назначено от лекар лечение;

4.1.2.2. подготвяне и при необходимост подпомагане на потребителя при извършване на медико-диагностични манипулации;

4.1.2.3. поставяне и сваляне катетър или перфузионна игла в повърхностна вена;

4.1.2.4. наблюдение на поставени от лекар имплантирани системи за съдов достъп;

4.1.2.5. разпределяне и даване на потребителя на лекарствени продукти;

4.1.2.6. наблюдение на хранителния режим на потребителя;

4.1.2.7. осъществяване и наблюдение на специфични превръзки;

4.1.2.8. обработване и наблюдение на рани, фистули и стоми;

4.2. Дейности на специалистите в областта на социалните дейности - основни и допълнителни по вид и честота:

4.2.1.1. Основни дейности на специалистите в областта на социалните дейности.

4.2.1.2. Предоставяне и събиране на информация, включваща:

а) запознаване на потребителя със структурата, организацията и работния график на специалиста;

б) запознаване на потребителя с дейностите, които се осъществяват от специалиста в обхвата на услугата;

в) запознаване на потребителя с неговите права и задължения;

г) информиране на потребителя, с цел получаване на информирано съгласие при извършване на дейностите от специалиста в областта на социалните дейности;

д) поддържане на изискуемата работна документация.

4.2.1.3. Социално-битови дейности, включващи:

а) поддържане на личната хигиена (обличане, събличане, къпане, миене, бръснене, подмяна на бельо, обтриване и др.);

б) поддържане на хигиена в помещението, което потребителят обитава;

в) закупуване на хранителни продукти и вещи от първа необходимост;

г) съдействие при приготвяне на храна, съобразно здравословното състояние на лицето;

д) оказване на помощ при хранене;

е) съдействие за закупуване на лекарства;

ж) съдействие при настаняване в лечебно заведение за болнична помощ за активно лечение, рехабилитация и грижи в болница (при необходимост).

- з) заплащане на битови сметки (със средства на потребителя);
- и) съдействие за осъществяване на дребни ремонти и грижа в дома;
- й) административна помощ - съдействие за изготвяне на необходимите документи за явяване на ТЕЛК, при настаняване и/или изписване от болница; попълване и подаване на необходимите формуляри като данъчни декларации, попълване и подаване на заявления за отпускане на помощи и ползване на социални услуги до дирекции „Социално подпомагане“ или до други институции; съдействие за получаване на помощни средства по ЗХУ;
- к) оказване на помощ при придвижване в дома;
- л) оказване на помощ при прием на медикаменти и при извършване на домашна рехабилитация;
- м) оказване на помощ и съпровождане извън дома;
- н) оказване на съдействие за организиране на свободното време на потребителя и насърчаване на комуникацията и поддържането на социални контакти.

4.2.1.4. Подпомагане на специалиста по здравни грижи при извършване на дейности, свързани с удовлетворяване на основните жизнени потребности на потребителя:

- а) дишане;
- б) хранене и прием на течности;
- в) придвижване;
- г) обличане и събличане;
- д) извършване на тоалет;
- е) сън и почивка;
- ж) избягване на опасности.

4.2.1.5. Дейностите по т. 4.2.1.1., т. 4.2.1.2. и т. 4.2.1.3. се извършват в съответствие с Плана за социални дейности, изготвен от специалистите в областта на социалните дейности.

4.2.2. Допълнителни дейности, в които специалистите в областта на социалните дейности участват при необходимост:

- 4.2.2.1. мероприятия по дезинсекция и дератизация;
- 4.2.2.2. превенция на разпространението на инфекции;
- 4.2.2.3. овладяване на аварийни ситуации;
- 4.2.2.4. придружаване до лечебно или здравно заведение за извършване на медицински прегледи и/или манипулации;
- 4.2.2.5. подкрепа при комуникация с институции и служби.

4.3. Координация и взаимодействие в екипа за предоставяне на услугата - Екипът за управление на проекта за предоставяне на „Грижа в дома“ активно взаимодейства с екипа по предоставяне на услугата.

5. Човешки ресурси - в екипа за предоставяне на Грижа в дома се включват: координатор, медицински сестри, санитарни, рехабилитатори/кинезитерапевти, сътрудници социални дейности, шофьор/и, психолог/зи, социални работници, отговорник, спомагателни дейности, както и други, в зависимост от спецификата на конкретния случай. За изпълнението на проектните дейности, ще бъдат привлечени и лекари-специалисти в различни области за извършване на консултации на място в домовете на потребителите на база заявена нужда (например диетолози, очни лекари, невролози и др.).

6. Материална база - за координиране и обезпечаване на дейностите са осигурени помещения, общинска собственост, служещи за офис на услугата. Офисите се намират в гр. Габрово, ул. „Райчо Каролев“ №2. В помещенията има обособени площи за съхраняване необходимите при предоставянето на Грижа в дома лекарствени продукти и медицински изделия, както и наличната документация. Осигурена е подходяща мобилна апаратура и оборудване, които да обезпечават основните и допълнителни дейности на специалистите по „Здравни грижи“ - портативен електрокардиограф (при необходимост), апарат за измерване на артериално налягане, глюкомер с тест-ленти, експресни моно и/или поли тестове за изследване на кръв и урина, превързочни материали, инструменти, еднократни спринцовки, игли, периферни венозни канюли (абокати) - различни размери, фиксиращи лепенки, еднократни ръкавици и други материали и консумативи за еднократна употреба, необходими за осъществяване на дейността.

7. Достъп до услугата - достъп до услугата имат всички лица, които попадат в целевите групи по т. 3.1.

7.1. Насочване към услугата - Насочване към услугата се осъществява от компетентно лице или орган - общопрактикуващ лекар, специалисти по извънболничната и болнична медицинска помощ, общински служби или самонасочване.

7.2. Условия и ред за ползване на услугата - при предоставяне на услугата се спазват правилата по т. 9.2.

8. Предоставяне на услугата - предоставянето на услугата започва с оценка на индивидуалните потребности от здравни грижи и социални дейности, разработване на план за здравни грижи и план за социални дейности за всеки потребител.

9. Управление на услугата

9.1. План за услугата - услугата, предоставяна на всеки потребител следва планът за здравни грижи и планът за социални дейности.

9.2. Организация на работа - работното време, вътрешният ред, координацията и взаимодействието в Екипа за предоставяне на Грижа в дома, координацията и взаимодействието с други институции и организации се определят в длъжностните характеристики на служителите и процедурите, съпътстващи Заповедта на Кмета на Община Габрово за възлагане на услугата от общ икономически интерес.

Задължителната документация, която се води за услугата Грижа в дома е: Заявление за ползване на услугата и Декларация за информирано съгласие, План за здравни грижи, Лист за извършени манипулации и дейности по предоставяне на услугата, Отчет за вложени лекарствени продукти и медицински изделия по предоставяне на Грижа в дома, План за социални дейности, предоставяни в обхвата на проект „Грижа в дома в община Габрово“, Лист за извършени социални дейности по предоставяне на услугата, Анкета за проучване удовлетвореността на потребителите, както и други документи, съдържащи се в досието на потребителя.

За всеки потребител се съставя досие за услугата Грижа в дома, в което се съхраняват екземплярите от гореописаните документи и друга документация, касаеща потребителя и ползването на услугата. Досието за ползването на услугата се съхранява пет години след приключване на проектните дейности.